

Mladinska matica

—mm Z ošme seje M. M.

1. Ilustracije v večbarvnem tisku za »Curimurčke« izidejo v rednih publikacijah na finem papirju in bodo tiskane samo na eni strani.

2. Dvobarvna naslovna stran za »Barake«, ki jo je izdelal Maksim Gaspari, izide na bellem ovojnem listu.

3. Seliškarjeva povest »Bratovščina Sinjega galeba« izide po želji naročnikov tudi v ponatisku v knjigi v krasni izdaji, na papirju in v formatu »Pirhova« in jo dobijo šolske knjižnice in naši naročniki, ki doplačajo 10 Din skupno z drugimi knjigami rednih izdaj ob koncu šolskega leta.

4. Za Teslovo proslavo naj se opozorijo v posebni okrožnici vse meščanske, srednje in strokovne šole v Sloveniji na knjigo »Tesla in razvoj elektrotehnike«.

5. Učiteljsku se predlaga preuredba izdajanja rednih publikacij Mladinske matice, o katerem je »Učiteljski tovariš« že pisal.

6. Naj bi se mislilo na izdajanje drobnih cenjenih knjižic na dveh tiskovnih polah, s kratkimi drobnimi stvarmi iz naše in tuje literature, ki bi bile primerne kot pomožno čtivo v nižjih razredih osnovnih šol. Knjižice naj bi izšle okrog božiča na podlagi naročil.

—mm Bolgarskemu poslaništvu je poslala M. M. en izvod »Pirhova« in je prejela zato od njega naslednje pismo:

Carško poslaništvo v Beogradu je prejelo pismo od sekcije JUU v Ljubljani — Mladinske matice, kakor tudi knjigo »Pirhi«, antologijo bolgarske mladinske proze v slovenskem jeziku. Carško poslaništvo se za ljubeznivost in naklonjenost najlepše zahvaljuje in uporablja ugodno priliko, da pozdravi najlepše ljubljansko sekcijo JUU za krasno priredbo in izdajo tako sijajne knjige. Brez dvoma je, da bo to doprineslo do še večjega poznavanja in zblizanja med našima sosednjima narodoma.

—mm Vsem sreskim učiteljskim društvom je bila odposlana okrožnica glede preuredbe rednih publikacij M. M. in jo v informacijo vsega učiteljskega priobčujemo tudi na tem mestu:

Leto za letom se ponavljajo pritožbe učiteljskega, da nudijo publikacije Mladinske matice z »Našim rodom« le premalo gradiva našim najmlajšim. Kakor hitro pa je posvetilo uredništvu več prostora tem, so bili na drugi strani oškodovani učenci višjih razredov, ki tvorijo pretežni odstotek naročnikov. Dolgo časa je odbor Mladinske matice razmišljal, kako bi vsem ugodil, ne da bi bil pri tem ogrožen obstoj te važne mladinske založbe. Gnan od upravičenih želj vzgojiteljev, je prišel po temeljitih preudarkih končno do sklepa, da predlaga učiteljsku naslednjo preuredbo glede izdajanja rednih matičnih publikacij:

Z novim šolskim letom naj se izdajajo »Naš rod« in redne publikacije v dveh ločenih skupinah, tako, da dobijo učenci nižjih treh razredov svoj posebni list in 3 knjige primerne za njih duševno stopnjo. Prav tako naj dobijo učenci višjih razredov zopet svoj list in 3 knjige, ki bodo primerne za višjo stopnjo. Skupaj bi izhajala torej dva mladinska lista in letno 6 knjig.

Ker bi bili honorarji večji in bi narastli tudi stroški v tiskarni in klišarni, na drugi strani pa bi bila naklada za posamezna lista in knjige manjša, bi izdajali »Naš rod« na 24 straneh, obe knjigi vsake skupine pa bi obsegali 16 tiskovnih pol. To skrajšanje je pa le navidezno, ker bi vsaka skupina naročnikov dobila po novi uredbi vendarle več snovi za svojo uporabo kot doslej. To velja toliko za mesečnik kakor za knjige Mladinske matice.

Vsaka skupina bi plačevala po Din 22.50 na leto, v mesečnih obrokih po Din 2.50 kot doslej in bi dobila gradivo — tako v obeh listih kot v vseh knjigah — res primerno duševni stopnji naročnikov in ki bi bilo tudi uporabno kot pomožno čtivo v razredih.

Mislimo, da je to dovolj tehten razlog, da se učiteljsku za predlog zavzame.

Ker želimo, da pri tem važnem koraku naše založbe sodeluje prav vse učiteljsku, prosimo sresko društvo, da prinese ta predlog že na prvo odborovo sejo. Tu naj se imenuje poseben poročevalec, ki naj to vprašanje doobra prouči in ga da na dnevni red prvega zborovanja sreskega društva, kjer naj se o preuredbi debatira in sklepa.

Končna odločitev o tem bo padla na skupščini, zato naj bodo delegati docela pripravljeni.

Brez dvoma stojimo s to preuredbo pred važnim razdobjem, ki pomeni v kulturnem stremljenju Mladinske matice odločen korak naprej. Ne dvomimo, da uvidite tehtnost in dalekosežnost navedenega predloga.

Šolski radio

—r XXX. teden. Torek 19. maja bo predaval dr. Oskar Reya o svojih doživljajih v »švicarskem gorskem rajju«. Predavatelj se je mudil dvakrat na smuškinih turah v Švici, in sicer je posetil enega najlepših njenih delov, znano dolino Engadin, kjer leži svetovnoznani St. Moritz. Odtod se je povzpela na več vrhov, izmed katerih je najznamenitejši Piz Palli, visok 3950 m. V raztrganih ledenikih pod tem vrhom je snemal znani režiser planinskih filmov Louis Trenker enega svojih najlepših filmov »V belem peku Piz Palli-a«. Prikazovanje planinskega življenja in naravnih krasot teh planin je namen gornjega predavanja. II.—III.

V Petek 22. maja bo predaval g. Emil Adamič: Glasovi narave in muzika. K temu predavanju nam je podal sledeče misli: Narava je polna zvenečega življenja. Strahotna sila groma, čigar dolgotrajno bobnenje po ostrih robovih gora straši samotnega planinca; mnogoglasno udarjanje enakomernega dežja; uspavajoče pesmi potoka; sumenje drevesnih vrhov; tuljenje viharja; globoki zvoki vodopada; pihljanje mehkega poletnega vetriča, ki poje nad travnimi bilkami, kakor bi se igral s strunami harfe; zveneče zibanje valov; morski vihar; in šum čebel, žvižg tisočerih žuželk, petje ptic, ropot mlina, regljanje žab, krič petelina, odmev človeškega dela, himne strojev, sto, tisoč, milijon glasov, ki nas podnevi in ponoči obdajajo: koliko melodij, kakšna polifonija, eterična muzika, kakšna večna božanstvena simfonija. Do vrha je polna narava zvenečega življenja, muzike. In ta muzika narave naj bi ne vplivala na muziko človeka? Nemški pesnik Novalis pravi: »Narava je Aelova harfa, je glasbeni instrument, katerega zvoki so zopet tipke na višjih strunah v nas.« I.—III.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 17. maja ob 16. uri predaval g. inž. Muck: O krmljenju goveje živine in prašičev.

Stanovska organizacija JUU iz izvršnega odbora

—iz G. Ivanu Dimniku, predsedniku jug. učiteljskega združenja Beograd. — Učitelji sreza nevesinjskog sa svoga današnjeg sastanka izražavaju Vam puno poverenje i zahvalnost na dosadašnjem energičnoj odbrani naših prava, uveravaju Vas da će uvek biti s Vama. — Predsednik: Mesud Sadiković.

Iz društev Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA — ženski odsek priredi v nedeljo 24. maja 1936. ob 9. uri v Murski Soboti v osnovni šoli sejo z razgovorom: Zena in fašizem. — Vse tovarišice iskreno vabljeni!

— JUU SRESKO DRUŠTVO V LITVI bo zborovalo v soboto 23. maja 1936 ob 9. uri v Ljubljani pri Mikliču. Dnevni red: Predavanje g. nadzornika Bezeljaka, poročila funkcionarjev in slučajnosti. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO SLOVENJ-GRADec bo zborovalo v soboto, dne 16. maja 1936 ob 9. uri v osnovni šoli v Slovenj-gradu po sledečem dnevnem redu: 1. Situacijsko poročilo predsednika tov. Kopača. — 2. Zapisnik zadnjega zborovanja. — 3. Došli dopisi. — 4. Referat »Avtoriteta in prostost pri vzgoji in pouku«, referira tovarišica Arnuš Marija. — 5. Volitev namestnikov delegatov za ban. in glavno skupščino JUU. — 6. Predlogi za banovinsko skupščino. — 7. Slučajnosti. — Ob pol 9. uri (pred zborovanjem) se bo vršila seja upravne in nadzorne odbora, h kateri vabimo vse tov. (ice) odbornike (ce).

Ker se na tem zborovanju poslovimo od našega zaslužnega sres. nadzornika g. Grmovška in se ob tej priliki skupaj z njim slikamo, prosimo, da se vsi zanesljivo udeležijo tega zborovanja. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG bo zborovalo v soboto 6. junija t. l. na Pesnici, in sicer ob 10. uri predpoldne pri predsedniku občine g. A. Kerenčiču. Razen običajnih točk je na sporedu volitev delegatov za banovinsko in državno skupščino ter poročilo o naših nadaljnjih ustanovah (Učit. samopomoči) in o pedagoški ekscurziji v Češkoslovaško. Radi veljavne opreme z znamkami prinesite seboj organizacijske pristopnice! Eno uro pred zborovanjem seja upravne in nadzorne odbora. Pridejo naj tudi vsi tov. šol. upravitelji in tovariši, ki se zanimajo za sistemiziranje narodnega obmejnega dela! Pripravite predloge za obe omenjeni skupščini in mi jih vsaj 3 dni pred zborovanjem doposljite na vpogled. Ne zabimo na plačanje članarine! Seboj prinesite pesmarice. Ker so prometne zveze dobre tja in nazaj (Zeleznica iz Maribora tja ob 9.55, nazaj 17.48), vmes tudi avtobusi in ker je to zadnje, povh edino naše izletno zborovanje v naše obmejne kraje, pričakujem polnoštevilno udeležbo! Mirko Vauda, t. č. predsednik.

Novosti na knjižnem trgu

PUBLIKACIJE SŠM.

Tudi letos je poslala Slovenska šolska matica svojim članom tri knjige: »Pedagoški zbornik« XXXI. zv., Hesenovo knjigo »Petnajst let sovjetskega šolstva in komunistične obrazne politike« in Senkovičevo »Novodobno šolsko delo«.

Pedagoški zbornik se odlikuje tudi letos po prav pestri vsebini. S toplo posmrtnic soustanovitelju SŠM dr. J. Bezjaku se pričeneja (-en-). Horacija se spominja ob dvatisočletnici njegovega rojstva (A. Sovrč), o pedagoški fakulteti in vobče o potrebi reforme učit. izobrazbe razpravlja (dr. K. Ozvald), v študij fonetike nas uvaja (Fr. Germ), duhovni obraz sodobne mladine nam prikazuje (dr. St. Gogala), s posebnim člankom prispeva k poznavanju kmečke mladine (J. Jurancič), slovenske začetne šole opisuje (V. Brumen), o problematiki učiteljskega mladega rodu raz-

UPRAVITELJ
se naprošajo, da posredujejo pri svojih krajevnih šolskih odborih, da poravnajo ti zaostalo naročnino POPOTNIKA, ki sega še danes v visoke tisočake.

Opomine s priloženimi položnicami so prejeli vsi. Poslužite se teh, ako hočete, da bo uprava v redu.

Blagajnik JUU

glablja (E. Vranc), vlogo starosti in mladosti v življenju poedince in v organski celoti ljudstva prikazuje (dr. K. Ozvald), s socialno strukturo dijakov na mariborski gimnaziji se bavi (D. Cvetko), tudi na varstvo deklet ne pozablja (A. Lebar), J. Novaka se spominja in opozarja na njegovo Biografijo kranjskih šolnikov (E. Bojc) ter končno govori o načrtih za potreben šolski muzej (E. B.), skratka: gotovo bo za vsakega nekaj. Kar težko je dati prednost temu ali onemu članku; vsi so lepi in zbornik se nam je tudi letos dostojno predstavil.

Sergej Hessen nam v svojem spisu prikazuje pedagoške prilike v sodobni Rusiji. Sam naglašja še posebej, da se je držal avtentičnih virov uradne in poluradne sovjetske literature. S tem je knjiga samo pridobila, kajti avtor skuša v resnici objektivno prikazati razvoj pedagoških prilik v Rusiji in nam postreza s svojim osebnim mnenjem le na koncu posameznih poglavij. Zanimiva je njegova delitev te dobe v manjše časovne enote. Tudi sovjetska pedagogika je nihala sem ter tja ter je iskala samo sebe. Skoraj bi lahko rekli, da je hotela preizkusiti vse ekstreme in narediti ostalemu svetu uslugo z velikanskim poizkusom, pri katerem se moremo veliko učiti. Najlepši nauk, ki nam ga daje, pa je: tudi pedagoška kultura ima svoje lastne zakonitosti in v nekem oziru zahteva zase avtonomijo.

M. Senkovič nudi osnutek idejnih smernic za izdelavo in izvajanje učnih načrtov za osnovno in višjo narodno šolo. Knjižica je čisto praktična in bo gotovo prav prišla učiteljsku, vsaj mnogo napotkov mu bo lahko dala in to ne le za sestavo učnih načrtov, temveč vobče za reševanje vprašanj, ki srečujejo učitelja vsak dan pri njegovem delu. V tem ali onem oziru bo morda kdo gledal te stvari drugače, a avtor ima pač pravico do svojega gledanja. Nekoliko pa moti pretesno naslanjanje na sedanje določbe, ki se prej ali slej lahko izpremenijo. Bolje bi bilo, ko bi avtor dal le čisto pedagoške smernice, a na razne določbe bi le opozarjal.

V podrobno oceno se ne moremo spuščati. SŠM naj le skrbi, da bo članstvo po možnosti nudila vsako leto toliko, kakor je dala letos. Članstvo in vobče učiteljsku pa skrbi, da bo lahko nudila! —en.

Vsem tovarišem javljamo žalostno vest, da nam je umrl dne 9. t. m. naš dobri oče, stari oče, brat in tast, gospod

Vinko Berce

šolski upravitelj v pok.

v Št. Janžu na Dol.

Dragega pokojnika smo pokopali 11. t. m. na domačem pokopališču.

Št. Janž na Dol., 12. maja 1936.

Žalujoče rodbine:
Berce, Rojec, Turk.

Moderne tkanine

svilene
bombažaste
lanene in
volnene
za damske obleke, kostume in plašče,
nudi v veliki izbiri in poceni

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA

MILOŠ PŠENIČNIK — CELJE

Zahtevajte vzorce! — Blago se pošilja tudi s pošto!

CENE NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozilov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

BLED, RESTAVRACIJA

»POTOČNIK«

Kompletni penzijen, maj, junij, 35, 40 Din. Izletniške skupine, šolske ekscurzije, celodnevna prehrana, prenoč. 22, 26 Din. Informacije daje in priporoča se Uprava.

FR. P. ZAJEC
Izprava optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Novostenske slike!

1. Sarajevo,
2. Manastir sv. Nauma in manastir Gračanica,
3. Triglav, Bled, Peričnik.

Velikost slike 66 × 88 cm. — Cena slike je Din 50.—
Slike so izdelane v bakrotisku in so odobrene od Ministrstva prosvete.

Naročila sprejema

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE«

V LJUBLJANI